

- 05 -
JUF KNOET

‘Al twintig jaar lang heb ik het genoeg primussen te mogen verwelkomen in de klas. Ik hoop dat het dit jaar niet anders zal zijn.’ De juf kijkt de klas rond en onze blikken kruisen elkaar. Het begin van het zesde leerjaar.

‘Er gelden een aantal regels, wetten en gewoontes. Hier op school, en in het bijzonder tussen deze vier klasmuren. Door je goed aan de regels te houden en hard te studeren, word je een primus. Bovendien zijn er voor de goede werkers mooie punten te verdienen, die je kan inruilen voor voorwerpen uit de goedepuntenkast.’

Ze knikt met het hoofd in de richting van de kast vooraan. Weer dat stomme puntensysteem, denk ik. Ik heb er een hekel aan.

Bijna zonder haar dunne lippen te bewegen, gaat de Knoet verder. De Knoet, Lisa had me er al voor gewaarschuwd. De juf met de zweep, zonder hakken zo klein als haar leerlingen en met een knoet die torenhoog boven ons uitsteekt.

Ze ziet er elke dag precies hetzelfde uit.

‘Laten we beginnen met een schone lei en de afspraken even overlopen. Eerst en vooral komt iedereen steeds stipt de klas binnen. Als je drie keer na elkaar te laat komt, volgt een straf. Laat dat meteen duidelijk zijn. Verder wil ik even het ABH-lijstje overlopen.’

Er wordt hardop gegiecheld in de klas. Niet voor lang, de grimmige blik van de juf doet ons verstenen.

Anka draagt al een beha. Je ziet het lintje over haar schouder spannen. Mijn blik dwaalt door de klas. Op zoek naar nog meer lintjes, en ook knopjes en borstjes in wording. Er zijn veel borstjes gegroeid deze zomer. Wellicht door de zon. Zonlicht doet groeien, dat weet iedereen. Misschien blijven ze bij mij langer uit omdat we nooit naar het zuiden gaan. De zon is daar sterker.

‘ABH staat voor Altijd Bij Hebben,’ knort de Knoet geërgerd. ‘Let op, hier komt het: een liniaal, een groene, rode, zwarte en blauwe balpen, een ...’

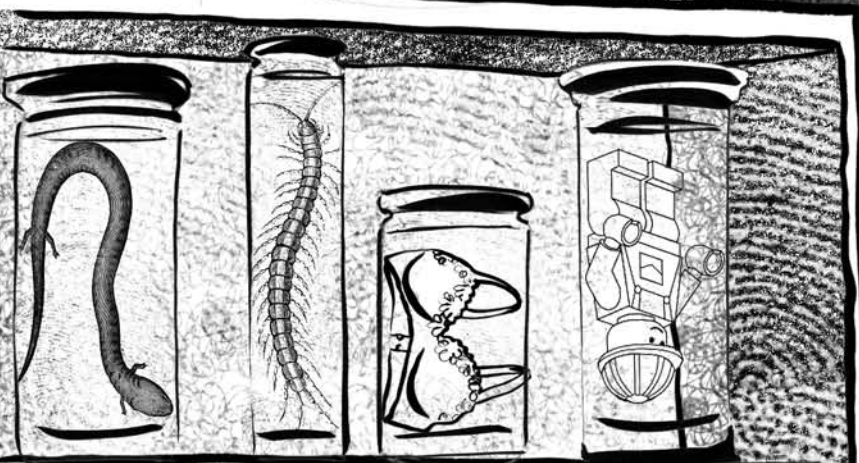
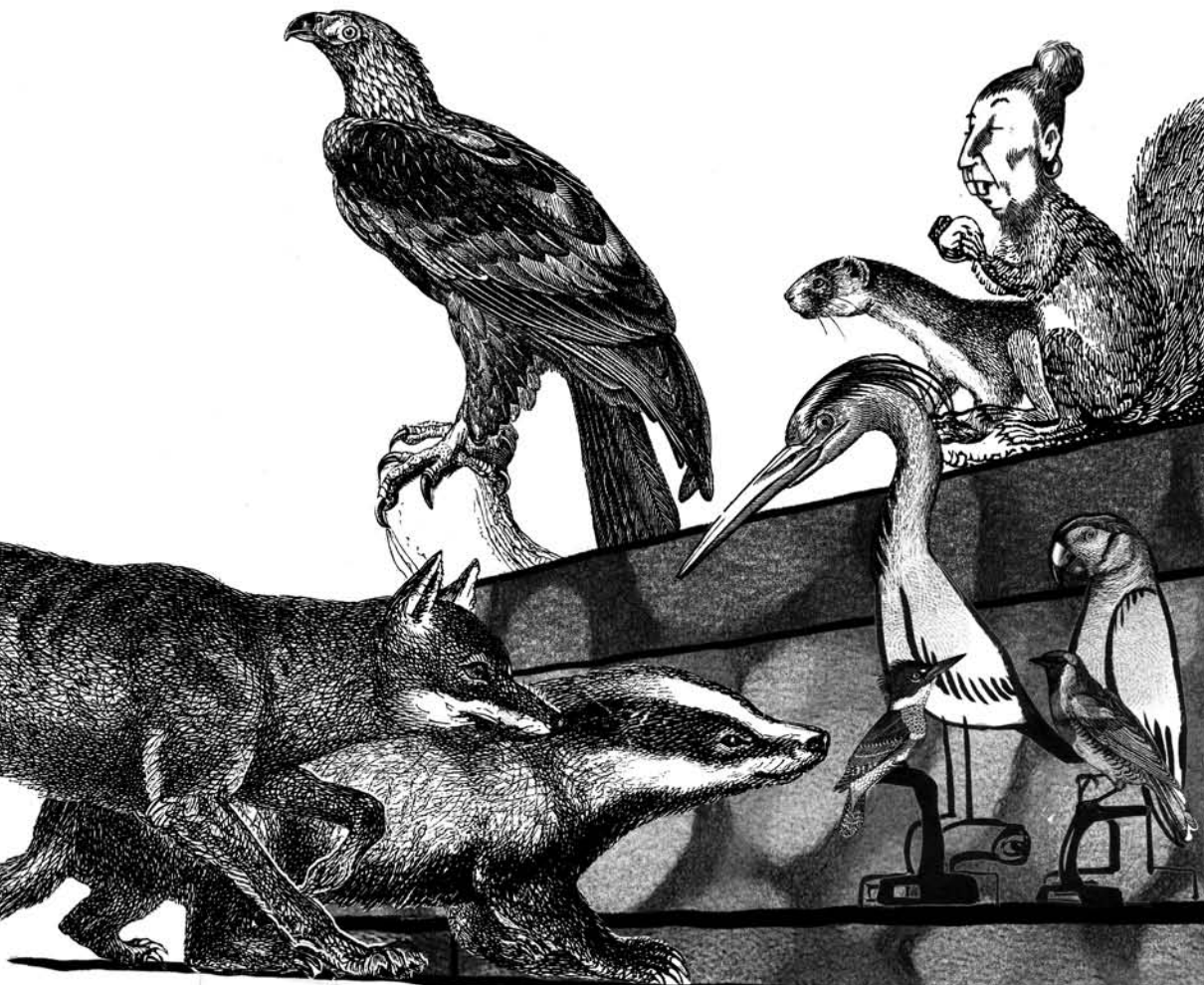
Mijn ogen gaan op verkenning door de klas. Het staat hier vol dieren. Dood, en opgezet. Een wezel, een vos, een das, een eekhoorn. Op de vensterbank bij het raam van de gang staan bokalen. Er drijven kikkers in, vogels, insecten en nog veel meer. Ik kijk van de vensterbank naar de juf. Ze past helemaal tussen die opgezette dieren. Zou ze de dieren zelf hebben verzameld? Misschien heeft ze thuis een garage vol. Ik gruwel. Misschien moet ik de Knoet aangeven bij een dierenrechtenorganisatie? Ik pak pen en papier en schets de juf tussen een stapel dode dieren.

‘Kijk eens allemaal naar je buur.’

We mogen iets doen. Als een hazewind klap ik mijn schrift dicht en leg ik mijn potlood netjes neer. Kijken naar je buur ... Dina, in mijn geval.

Ik houd het hoofd schuin en bestudeer haar van top tot teen. Hm. Vijftien sproeten op haar neus, zeven op haar wangen. Het staat haar wel. Ze draagt een beha. Duidelijk nodig ...

‘Goh Bet, kijk niet zo, zeg!’ zegt ze.

Ik lach en trek mijn wenkbrauwen op. Om het nog wat erger te maken.

‘Zoals je ziet, draagt iedereen een keurig uniform.’ De Knoet gaat verder. ‘Een uniform, aangekocht door onze ouders. Een uniform dat ieder van ons zich kan veroorloven.’

Ik kijk naar mijn rok en kousen. Aangekocht? In de jaren stilletjes dan. Het zijn afgedragen kleren van Lisa en Saar ... Niks nieuws aan.

‘Kijk naar je boekentas, je pennenzak. Heel veel blinkende, nieuwe spullen voor een blinkend en nieuw schooljaar. Maar niet overal kunnen kinderen van een blinkende start genieten. Er zijn landen, zoals Haïti bijvoorbeeld, waar armoede heerst.’ Ze verdwijnt onder haar lessenaar.

Haar hand houdt een zwart beeldje omhoog en dan is er een harde knal. De Knoet heeft bij het rechtekomen haar hoofd tegen de bank gestoten.

Ik schiet in een luide schaterlach. Sommigen lachen met me mee, maar de meerderheid houdt gespannen de adem in.

Met de lippen open geperst en trillende neusgaten komt de Knoet overeind. Ze strijkt haar jurk in de plooi en duwt haar kin in de lucht. Een pluk haar is dapper uit de knoet gesprongen en bengelt nu naast haar hoofd. Ik krijg er de slappe lach van.

De Knoet vertrekt geen spier. Ze kijkt mijn richting uit. Haar blik verschroeit mij ongeveer.

Mijn wangen worden helemaal stijf. Snel kijk ik naar mijn lege lessenaar.

De blik op mij heeft effect op de hele klas. Meteen is het weer muisstil.

De juf vertelt verder over het beeldje alsof het om haar pasge-

boren kind gaat. Het is een heel oud beeldje van een jongen die een schotel in zijn handen houdt. In de schotel zit een gleuf. Om muntstukken in te steken. Telkens als je er geld insteekt, knikt het hoofdje van de jongen, om je te bedanken. Ze vertelt verder. Over miljoenen kinderen die arm zijn. Te arm om te eten, te arm om naar school te gaan. Sterker nog, ze hebben niet eens een school.

‘Daarom,’ zegt de juf, ‘spaar ik elk jaar met de kinderen van de klas voor een kind uit Haïti. Dit jaar sparen we voor Lauca, een lieve jongen van tien. Zo adopteren we met de klas een kind op papier. Ik stel voor dat elk van jullie elke maand vijftig cent, of meer, in de spaarpot stopt. Verder zullen we tijdens het schooljaar acties bedenken om de spaarpot nog te spijsen. Als de spaaracties goed lopen, hebben we misschien wat extra’s voor schoolmateriaal daar.’

Ben je arm als je niet naar school kan gaan? Ik voel me alleszins niet rijk omdat ik het wel mag.

Ik kijk naar het knikkende negertje en naar de juf. Haar mond beweegt. Ze blijft maar praten.

Mijn hoofd rust op mijn handen, ellebogen op de lessenaar. Ik voel me raar, zoals wel vaker de laatste tijd. Geen zin in school, geen zin om thuis te zitten. Ik heb alleen maar zin om te hangen, voor me uit te staren, te prutsen en niets te doen. Stel je voor dat ik geen moeder of vader zou hebben. Bij wie zou ik dan terechtkomen? Wie zou mij willen? Ik ben geen stil knikkend negertje, maar een luid meisje met een eigen willetje. Stel je voor dat je als kind bij iemand als de juf terecht zou komen!

Lenig en snel loopt een kat over het dak aan de overkant. Ik

denk aan Muis. Er heeft niemand gereageerd op ons briefje. Vanaf nu weet ik dat ze voor altijd bij mij zal blijven. Van de kat op het dak, kijk ik nog eens naar het knikkende negertje. Als ik nu eens een beeldje maak van een kat. Een beeld met een gleufje erin. Een spaarpot voor katten uit het asiel. Adopteer een kat! Wat een geweldig idee. Dat moet ik straks aan Lin vertellen.

Ik open mijn kladschrift en teken. Een zittende kat met het kopje schuin. Telkens als er een cent in het gleufje terechtkomt, miauwt en knikt de kat. Ik teken een pijltje naast de kat en maak aantekeningen. Net zoals een uitvinder bij zijn ontwerp. 'Bet?'

Mijn potlood vliegt op de grond van het schrikken.

Ik kijk de juf zo onschuldig mogelijk aan.

'Ja, juf?'

'Wel, weet jij het antwoord?' vraagt ze.

In mijn hoofd houden mijn hersenen een marathon. Wat moet ik weten? Op welke vraag moet ik het antwoord kennen? Mijn hersenen draaien rondjes, geen enkele gedachte haalt de finish.

'Nee juf, ik weet het niet.' Mijn stem trilt een beetje.

Ik heb wel een schitterend idee voor ons krantje, denk ik.

'Beste kinderen, kan iemand de vraag speciaal voor Bet herhalen?' Die 'speciaal voor Bet' gaat als een mes door mijn lijf. Wel twaalf vingers schieten de lucht in. Twaalf vingers met twaalf stralende gezichten en gestrekte rug.

'Ik weet het juf,' slijmt Winnie.

Wat volgt, is een vraagstuk over hoeveel we moeten sparen om een klas van veertien kinderen te helpen als je weet dat

elk kind zoveel euro nodig heeft ...

Net zei de juf toch dat er daar geen klassen bestonden?

‘Bet, als je daarstraks goed had geluisterd, dan wist je nu dat een van de klasregels is dat je moet opletten! Ik hoop dat ik deze regel niet te veel zal moeten herhalen dit schooljaar.’ Ze rolt minachtend met de ogen. Ik weet waar ik aan toe ben ... voor de rest van het schooljaar ...

- 06 -
STARS

De juf weet wat huiswerk is! We hebben al elke dag een taak gekregen. De enige leuke van deze week is een actie bedenken om geld in te zamelen voor Lauca. Daarvoor krijgen we tijd tot het einde van de week. Ik wil iets goeds bedenken. Iets dat veel geld opbrengt én leuk is om te doen. Het geld van de actie is niet alleen voor Lauca, maar ook voor de oprichting van een kleine school in Haïti. Een openluchtschool. Jammer dat ik niet op een openluchtschool zit.

Vanaf dit jaar krijg ik zakgeld, maar mijn spaarpot blijft leeg. Ik leg elke week vijftig cent opzij voor Lauca en vijftig cent voor het kattenasiel. De euro die ik overhoud, gaat op aan snoep.

Vanuit het raam van mijn kamer staar ik naar Lins raam. Lin heeft nog meer huiswerk dan ik. Omdat ze vaak taken moet maken met klasgenoten, heeft ze een nieuw stel vriendinnen die regelmatig langskomen. Er blijft nog maar weinig tijd over voor ons.

Plots gaat Lins raam open!

Uitgelaten roep ik haar naam.

Ze gebaart dat ik welkom ben. Dat hoeft ze geen twee keer te doen. Ik donder de trap af.

‘Ah Betje,’ zegt Aiko, Lins broer, op plagende toon. ‘Lin is boven, maar ze is niet alleen.’ Hij lacht geheimzinnig.

Ik voel mijn wangen gloeien.

‘Kevin?’ vraag ik.

‘Tja, Betje, je zult het wel zien, hè. Maak maar veel lawaai op de trappen, zodat ze je horen aankomen.’

Ik lach wat ongemakkelijk en stommel naar boven.

Kevin is de nieuwe vlam van Lin. Het is nog niet ‘aan’ tussen die twee, maar het hangt in de lucht.

Achter de deur klinkt gegiechel.

‘Lin, ik ben er!’ roep ik voor de zekerheid.

Stralend gooit ze de deur open.

‘Hey Betty, kom erin!’

Ik vang meteen een glimp op van haar bezoek.

Bertje? Hij zit op het bed van Lin en lacht. Mijn hart slaat een paar tellen sneller.

‘Oké,’ zegt Bertje. ‘Twee prinsessen om voor mij te showen!’

Ik ben even in de war, maar als ik naar Lin kijk, begrijp ik het meteen. Ze heeft een boa om haar hals en staat in fotomodellenhouding. Een heleboel kleren liggen op een hoopje op de grond. Lin kijkt van mij naar haar grote kleerkast en weer terug.

‘Deal,’ zeg ik.

Lin heeft een scherm in haar kamer waar we ons achter kunnen omkleden. We zetten het zo dat het aansluit aan de kastdeur. Net een pashokje.

Uit de kast halen we de ene jurk na de andere. We verkleden ons, zetten een typetje neer en showen met danspasjes op muziek voor Bertje.

Bij momenten giert hij het uit. Speciaal voor hem doen we er nog een schepje bovenop en zijn onze passen wat groter en de dansjes wat heviger.

Hij klapt enthousiast en fluit zonder zijn vingers te gebruiken. Mij lukt dat niet, hoe vaak ik het ook probeer.

Wacht eens. Kijkt hij nu meer naar Lin dan naar mij?
Ik bekijk mezelf in de spiegel. Een dunne platte spriet. Niet sexy, zoals Lin. Snel knoop ik mijn T-shirt tot boven mijn buik en trek mijn kaken wat naar binnen met een coole blik. Ook sexy!

Onze ingeoeffende dansspasjes zijn op en de hoop kleren op de grond is een berg geworden.

‘Nu jij!’ zegt Lin tegen Bertje.

‘Ik?’ schrikt hij. ‘Ik, in meisjeskleren?’

‘Ja! Fantastisch idee, Lin.’ We wisselen een blik en een *high five* en stoten onze kont tegen elkaar.

‘Bertje, Bertje, Bertje!’ We juichen en roepen.

‘Oké, oké, ik ben er klaar voor!’ zegt hij dramatisch en hij strijkt als een echt fotomodel zijn handen door zijn haar.

‘*Here I come, I will be a star!*’

Bertje heeft iets meer tijd nodig om tussen Lins spullen iets geschikts te vinden. Hij bestelt muziek van Prince.

Vol spanning wachten we af.

‘Klaar, ladies?’ roept hij. ‘*Music! Maestro! Please!*’

Lin zet haar cd-speler op *play*.

Bertje verschijnt in een jurk met bijbehorende hoed en handschoenen. Met de boa zwaait hij heen en weer. Hij tuit zijn lippen.

We liggen dubbel van het lachen.

Net als Bertje met de armen gespreid meezingt met Prince, zwaait de kamerdeur open. Daar staat Lins mama.

Bertje verstijft, Lin zet de muziek af.

‘Wat heeft dat hier te betekenen?’ vraagt Lins mama en ze kijkt ons verbijsterd aan. ‘Nu is het wel mooi geweest. Lin, ik wil dat

je de boel opruimt en Bert en Bet, tijd om naar huis te gaan!’
Ze trekt de deur achter zich dicht. We horen haar nog mom-
pelen: ‘Ik barst van de migraine en dan zo’n gekkenhuis. Pot-
verdorie toch, waar heb ik dat aan verdiend?’

We houden onze adem nog even in, maar dan proesten we
het uit.

Bertje veegt de lippenstift van zijn mond. De jurk laat hij op
de grond zakken.

‘Net nu,’ zegt hij een beetje gegeneerd.

Lin en ik gieren het uit! Echt zalig.

‘Migraine, migraine ... altijd maar migraine,’ kreunt Lin,
ondertussen ruimt ze op.

‘Da-aag mevrouw,’ roep ik luid bij het buitengaan.

Bertje geeft me een stomp. Hij wijst met zijn hoofd naar de
gesloten woonkamerdeur en lipt ‘migraine’.

Ik sla mijn hand voor mijn mond. Mijn hoofd bevindt zich
ergens in een hoge wolk. Daar bestaat geen hoofdpijn.

Zodra we de deur achter ons dichttrekken, zet ik het op een
lopen.

‘Dag Bert!’ roep ik, en ik kijk nog even achterom.

Hij steekt zijn hand op en sloft rustig verder met een brede
glimlach op zijn gezicht.

Thuis maak ik tijd voor Muis. Haar pels blinkt elke dag meer.
Ze heeft alleen nog maar schurft achter de oren en spint su-
perluid als ik haar streel. Ze is gelukkig.

Ik ook, denk ik, met mijn hoofd nog bij onze verkleedpartij.
En bij Bertje ...